



**Jaarverslag  
Eduardo Frei  
Stichting 2024.**

## Inhoudsopgave

Inleiding.....	blz. 3
Activiteiten in Nederland.....	blz. 5
Projecten Oost-Europa.....	blz. 6
Projecten Arabische regio.....	blz. 10
Financiën.....	blz. 14

---

**Er moet alleen nog gekeken worden naar het bestuur en de  
financiën!**

---

## Inleiding

In 2024 vonden uitzonderlijk veel verkiezingen plaats. Ook voor het Europese parlement werden nieuwe leden gekozen. Ondertussen duurde de oorlog tussen Hamas en Israël voort en brengt veel onrust in de regio, met name Libanon. Wereldwijd staat democratie onder druk, autocratische leiders komen aan de macht, vrijheid van meningsuiting en instituties voor recht raken verzwakt. Door de politieke ontwikkelingen in Georgië en Servië, en door de oorlog in Oekraïne heeft de EFS daar geen activiteiten kunnen ontwikkelen. Daarentegen was er een intensieve samenwerking met de Konrad Adenauer Foundation in Armenië en Kosovo en hebben we het Robert Schuman Institute voor jonge politici op de Balkan een mooie training kunnen doen. Het was bemoedigend te horen dat één van die deelnemers ook daadwerkelijk één van zijn voornemens uit die training, handen en voeten heeft gegeven in zijn land Albanië. De EFS heeft in 2024 voor de onderstaande projecten 9 trainers op pad gestuurd en 264 mensen getraind.

Hieronder volgt een korte introductie op de werkwijze van de EFS, waarna in de volgende hoofdstukken verslag wordt gedaan van de activiteiten. De EFS gaat daarbij uit van de volgende drie doelen:

- Promotie van het christendemocratisch gedachtegoed en de kennis hierover in internationaal verband in het algemeen en op de terreinen van internationale samenwerking en mensenrechten in het bijzonder;
- Stimuleren van de permanente betrokkenheid van CDA-leden en aan de CDA gelieerde organisaties op bovengenoemde terreinen;
- Projecten initiëren en ondersteunen die bijdragen aan democratische ontwikkeling in Midden- en Oost-Europa en een aantal landen in de Arabische Regio. Dit vanuit een herkenbaar christen-democratische inspiratie.

### *Werkwijze*

Het bestuur van de stichting treedt voor het CDA op als ontvanger en beheerder van de ontvangen gelden. De EFS werkt met een jaarplan en vanuit een strategisch meerjaren beleidsplan (2018 - 2022) en werkt met vaste partners in de doellanden. Het bestuur van de EFS kwam in 2022 vier keer bijeen in een vergadering. Daarnaast werd ook nog een bestuursdag georganiseerd waarin werd terug- en vooruit geblikt. Het eerste punt van aandacht was het evalueren van het visiedocument, en het tweede punt was het ontwikkelen van de visie voor de komende jaren.

Het secretariaat van de EFS ontvangt projectvoorstellen van partnerorganisaties. Per project dient een doelomschrijving, een conceptprogramma en een projectbegroting te worden voorgelegd. Het bestuur beoordeelt de voorstellen. Na afloop van de activiteit leveren de trainers en de partnerorganisaties een evaluatie aan.

In een aantal projecten wordt samenwerking tussen politieke partijen bevorderd. Allereerst indien in een land meerdere politieke partijen zijn die dezelfde christen-democratische ideologie delen. Bijvoorbeeld in de programma's met Robert Schuman Institute waar deelnemers die lid zijn van aan de Europese Volkspartij gelieerde politieke partijen, worden getraind. Daarnaast geeft de EFS in Armenië en Marokko trainingen samen de politieke stichtingen van bijv de VVD en de PvdA. Doel daarvan is te laten zien welke verschillende politieke stromingen er zijn, en dat politieke partijen met verschillende ideologieën toch goed kunnen samenwerken.

### *Categorieën*

Het bestuur van de EFS steunt projecten die ten goede komen aan de doelstelling van de stichting en de subsidievoorwaarden en passen binnen de volgende categorieën:

#### Vormings- en scholingscursussen

Dit betreft trainingen en conferenties (ideologisch, beleidsinhoudelijk of communicatief) die door CDA-deskundigen in de betreffende landen worden uitgevoerd.

#### Uitwisselingen

Voor individuele personen of groepen kan de EFS een studiebezoek aan Nederland organiseren. Tijdens een bezoek wordt op directe wijze kennis genomen van de hier bestaande democratische structuur, het functioneren van de samenleving en de christen democratische inbreng daarbij.

#### Oriëntatiebezoeken

Oriëntatie bezoeken door de EFS zijn bedoeld om inzicht te verkrijgen in de politieke situatie in een land en de betekenis van christendemocratie in dat land. Een dergelijk bezoek vindt veelal plaats als voorbereiding op een nieuwe samenwerking.

In 2024 heeft de indruk vooral gelegen op vooral zichtbaarheid en capaciteitsversterking — zowel intern als in de internationale projecten. Enerzijds werkte de EFS aan het vergroten van haar zichtbaarheid binnen het CDA en via sociale media (met name LinkedIn), terwijl zij haar inzet efficiënter organiseerde door vrijwilligers en beperkte personele middelen slimmer in te zetten. Anderzijds lag de focus sterk op het trainen en professionaliseren van EFS-trainers en het bevorderen van integriteit, democratische waarden en politieke participatie in partnerlanden, met bijzondere aandacht voor jongeren en vrouwen in Oost-Europa en de Arabische regio.

#### *Bestuurssamenstelling EFS 2024*

Het bestuur van de stichting bestond in 2024 uit de leden:

-----

AANVULLEN

-----

#### **European Network of Political Foundations**

De EFS is lid van het European Network of Political Foundations (ENoP). Dit netwerk brengt politieke partij stichtingen vanuit heel Europa bijeen en biedt kennisondersteuning op gebied van relevante ontwikkelingen op Europees niveau. Voor meer informatie kunt u de website bezoeken: [www.enop.eu](http://www.enop.eu)

## Activiteiten in Nederland

Het is belangrijk voor de EFS zichtbaar te zijn voor de CDA achterban en daarmee aan het belang van democratische ontwikkeling aan de randen van Europa. De EFS moet haar personeelsinzet beperken en slimmer omgaan met haar capaciteit. Er is een werkgroep opgericht van EFS vrijwilligers die ondersteunt bij de communicatie en zichtbaarheid van de EFS. De EFS gebruikt met name LinkedIn en is op congressen zichtbaar. De CDA website is vernieuwd en daarmee ook het uiterlijk van de EFS.

Daarnaast organiseert de EFS ook activiteiten gericht op het versterken van de kennis en de capaciteit van de EFS trainers. Voor de trainers heeft de EFS twee bijeenkomsten georganiseerd. De eerste was bedoeld om trainers weer met elkaar in contact te brengen, om hen de nieuw ontwikkelde training over de christendemocratie te laten ervaren en om de trainers weer alert te maken op veiligheidsrisico's tijdens reizen. De tweede bijeenkomst was een train-de-trainers bijeenkomst, gegeven, samen met de CDA Academie. Een professionele trainer van ExpertTrainers heeft de vaardigheden van de trainers versterkt en hen inspiratie gegeven voor nieuwe trainingmethoden. Tenslotte heeft er ook een online bijeenkomst plaatsgevonden voor EFS trainers waarin zij werden bijgepraat over de situatie in Georgië door EFS partner Chavchavadze Centre. Het bestuur is vijf keer bij elkaar geweest en heeft afscheid genomen van twee leden wiens termijnen klaar waren. Tegelijk zijn vier nieuwe leden in maart 2024 tot het bestuur toegetreden.

# Projecten Oost-Europa

De Eduardo Frei Stichting richt zich in Oost Europa op een aantal landen rondom de Europese Unie, van Oekraïne en Wit-Rusland tot de Balkan en de Kaukasus.

In de Balkan richt de EFS zich op de toetredingslanden Bosnië-Herzegovina, Kosovo en Servië.

## 1. Balkan Regio

### Partners

- Politieke partijen: Party of Democratic Action (SDA), Croatian Democratic Union of Bosnia and Herzegovina (HDZ-BiH), Croatian Democratic 1990 (HDZ-1990), Party of Democratic Progress (PDP), Serbian Democratic Party (SDS).
- Samenwerkingspartners: Robert Schuman Institute (RSI) en het National Democratic Institute (NDI)

### Activiteiten en resultaten

De vijf politieke partijen waarmee de EFS met RSI in Bosnië samenwerkt zijn leden van de Europese Volkspartij (EVP). De partijen zijn verdeeld langs de drie etnische lijnen. In 2023 heeft de EFS trainingen verzorgd voor nieuw verkozen raadsleden om hen te versterken in hun functie als volksvertegenwoordigers.

Voor 2024 zijn trainingen verzorgd op basis van de behoeften die er spelen bij de jonge politici op lokaal niveau. Ook in 2024 heeft de EFS samen met het RSI een hackathon georganiseerd. De deelnemers hebben zich verdiept in hoe economische ontwikkeling te stimuleren in hun regio's. Zij leren een probleem te analyseren en daar vanuit hun politieke ideologiën een oplossing voor te bedenken die zij ook moeten kunnen presenteren en verdedigen. Aan deze training namen 19 mensen deel van verschillende politieke partijen uit verschillende landen op de Balkan.

In 2024 heeft de EFS samen met RSI en de Hans Seidel Stiftung een bijeenkomst georganiseerd voor vrouwen uit de Balkan om te spreken over het vergroten en versterken van de rol van vrouwen in beleid rondom internationale veiligheid en internationale verhoudingen en toetreding van Balkan landen tot de EU. De bijeenkomst bracht 8 vrouwen van verschillende politieke partijen bij elkaar inclusief vertegenwoordigers van de CDAVrouwen die als jaarthema 'vrouwen, vrede en veiligheid' gekozen hadden voor 2024. Het was een rijk gevuld programma met onder andere een spreker uit Libanon van de EVP partij Kataeb. Het aantal deelnemers uit de Balkan viel tegen.

De EFS werkt sinds 2022 met het regionale Balkan kantoor van NDI samen in een project, waarbij we centrumrechtse partijen in de Balkan bij elkaar brachten en trainen op partijontwikkeling, met name op instellen van beleid op integriteit, het tegengaan van strijdige belangen en de visie van partijen op partijfinanciering. Dit project past in een breder programma van NDI waarin zij de tweede en derde laag bestuurders in centrum rechtse politieke partijen bewuster wil maken van integriteit, belang van transparantie en tegengaan van corruptie. In 2024 is een nieuwe lichting bij elkaar gebracht om na te gaan hoe zij in hun politieke partijen transparantie en integriteit kunnen waarborgen en bevorderen. Deze training bracht 35 mensen van 8 verschillende landen bij elkaar.

### Doel(en)

- Het bevorderen van integriteit en het tegengaan van corruptie in politieke partijen;
- kennis van anti-corruptie mechanismen en integriteit verankeren in politieke partijen.
- bescherming van vrouwen actief in politieke partijen;
- het bevorderen van concrete maatregelen in politieke partijen om geweld tegen vrouwen te voorkomen en te veroordelen.

### Doelgroep(en)

- Tweede en derdelijns bestuurders van centrum rechtse partijen in de Balkan.
- vrouwen actief in politieke partijen.

## **2. Kosovo**

### Partners

- Politieke partij: Democratic League of Kosovo (LDK)
- Samenwerkingspartner: Konrad Adenauer Stiftung (KAS)

### Activiteiten en resultaten

In 2023 hebben wij de ondersteuning ná de corona pandemie, aan LDK verder opgepakt. In 2024 is de EFS daarmee doorgegaan. Samen met de KAS werkt de EFS met de LDK partij, de EVP zusterpartij, aan de versterking en van de politieke ontwikkeling van het LDK vrouwenplatform en LDK jongerenorganisatie. Uit het verkiezingsprogramma van LDK zijn twee onderwerpen gepakt waarop nader is ingegaan tijdens de training. Doel was om te bezien hoe de beide platforms de onderdelen concreter konden vertalen naar de praktijk. Gesproken is over de onderwerpen economie en onderwijs. De EFS trainers brachten een andere blik op deze onderwerpen en daagden de deelnemers uit te komen met concrete vertaling van ideeën naar de praktijk. In totaal namen 40 mensen deel aan de training. Deelnemers van de training waren jong en onervaren maar deze training heeft hen geholpen en versterkt om in de partij zichtbaarder te zijn.

### Doel:

- vergroten van de stem van vrouwen en jongeren in de partij;
- ondersteuning bieden aan de versterking van het LDK vrouwenforum en jongerenplatform

### Doelgroep:

- Vrouwen en jongeren die lid zijn of betrokken zijn bij het LDK vrouwenforum

## **3. Armenië**

### Partners

- Samenwerkingspartners: KAS Armenië en de Max van der Stoel Foundation en Armenian Young Women's Association

### Activiteit en resultaten

Sinds 2009 werkt de EFS, samen met de KAS, de Max van der Stoel Foundation en VVD Internationaal in het project 'Leadership Academy'. Dit project bracht jonge leden van verschillende politieke partijen in Armenië bij elkaar. Door samen te werken met de andere politieke stichtingen wordt duidelijk gemaakt dat ondanks politieke verschillen samenwerking wél mogelijk is. Sinds Corona wordt er gekeken naar hoe we dit project verder willen geven en zijn er een aantal bijeenkomsten georganiseerd met alumni en is ook de doelgroep van de trainingen uitgebreid naar ook vertegenwoordigers van maatschappelijk middenveld. In 2024 is gekozen om een evaluatie te laten doen door een externe evaluator. De evaluatie heeft ons een inzicht gegeven in de resultaten van dit project en geeft ook aanbevelingen voor vervolg. In totaal zijn er in de periode 2009-2023 400 mensen getraind. Deelnemers geven aan dat de training belangrijk is geweest in hun persoonlijke ontwikkeling. De Leadership Academy heeft bijgedragen aan samenwerking over de verschillende partij ideologieën heen.

Een tweede project waarin de EFS heeft samengewerkt met de KAS in Armenië was gericht op de vergroting van politieke participatie van vrouwen. Er is een handboek ontwikkeld en in 7 regio's van Armenië zijn trainingen gegeven waardoor vrouwen bereikt werden die normaal geen makkelijke toegang hebben tot dit soort trainingen. In 2024 is dit project afgerond met een slotconferentie in de hoofdstad. Ook vrouwen die in de regio's getraind waren namen deel, er waren in totaal 150 deelnemers. Het congres gaf zichtbaarheid en benadrukte het belang van de rol van vrouwen in het maatschappelijk middenveld én in de politiek.

#### Doel:

- Versterken en vergroten van deelname van vrouwen aan de politiek en maatschappelijk middenveld;
- Verbinding leggen tussen leden van verschillende politieke partijen en laten zien dat samenwerking mogelijk is;
- Jongeren versterken en stimuleren in hun persoonlijke politieke ontwikkeling.

#### Doelgroep:

- Jongeren, vrouwen actief in politieke partijen of maatschappelijk middenveld.

## **4. Moldavië**

#### Partners

- Politieke partij: PAS
- Samenwerkingspartners: KAS Moldavië,

#### Activiteit en resultaten

Moldova is van groot geopolitiek belang voor Europa en een meerderheid van haar inwoners hoopt op aansluiting bij de EU. Zeker sinds de oorlog in de Oekraïne is Moldova een land dat een brugfunctie heeft richting Europa en de kandidatuur voor lidmaatschap van de EU is daarmee vermoedelijk in een stroomversnelling terecht gekomen. De EFS heeft een verleden in Moldova tot 2013 zijn er trainingen verzorgd op verschillende thema's. Daarna is de directe inzet in Moldova gestopt. Gezien de recente ontwikkelingen is het bestuur in 2024 een factfinding mission gedaan om te onderzoeken of de EFS weer van toegevoegde waarde kon zijn voor organisaties als het National Democratic Institute of the International Republican Institute, of de Konrad Adenauer Stiftung. De conclusie was dat er al veel gebeurt op het gebied van democratisering en politieke vorming en dat de toegevoegde waarde beperkt zou

zijn. (Dit was voordat bekend was dat de financiering van USAID aan NDI en IRI nagenoeg stopgezet zou worden.)

Doel:

- Onderzoeken of er een toegevoegde waarde is van de EFS in Moldavië
- Contact aanhalen met EVP partij PAS en KAS Moldavië

Doelgroep:

- Voor dit bezoek is gesproken met de partijleiding van de PAS, met de jongerenafdeling, met de Amerikaanse politieke stichtingen, met de Konrad Adenauer Foundation. Sommige leden van de PAS zijn in het verleden door de EFS getraind.

## **5. Wit-Rusland**

Partners

- Politieke partijen: Movement for Freedom, the Christian Democrats, United Civil Party
- Samenwerkingspartners: RSI

Activiteiten en resultaten

In 2023 zijn we verder gegaan met het 'Leadership in Democracy' project. Met dit project toont de EFS haar solidariteit met de Belarussen. Helaas zijn de EVP partijen dusdanig zwak en is het erg lastig onder de huidige omstandigheden met hen iets te doen. De deelnemers aan het Leadership in Democracy project bestonden in 2023 uit mensen die actief zijn in organisaties of bewegingen die betrokken zijn bij de situatie in Belarus. Hoewel hun inzet daarin beperkt is, aangezien zij ook bezig zijn 'te overleven' in de landen waar zij toevlucht gezocht hebben. In 2024 heeft de EFS ondersteuning geboden aan een project dat het RSI samen met de KAS deed. Het KAS kantoor in Lüttowen geeft al vele jaren ondersteuning aan politieke activisten uit Belarus. Zij hebben een goed netwerk opgebouwd en voor dit netwerk heeft het RSI, samen met haar partner Educatio, een training gegeven gericht op hoe je binnen de EU gericht aandacht en steun kunt vragen voor Belarus. De training was bedoeld om Belarus activisten i) meer inzicht te geven in de structuur en de cultuur van de EU in Brussel en ii) concrete plannen voor lobby en advocacy met elkaar te formuleren. Aan deze training namen 12 mensen deel, die vervolgens ook naar Brussel zijn gegaan voor een werkbezoek en daarmee ook meteen al aan de slag konden met hun lobby.

Doel:

- Solidariteit blijven tonen met de Belarussen en waar mogelijk met de EVP partijen;
- Versterken van skills en kennis ten behoeven van de opbouw van democratie;

Doelgroep:

- Jonge mensen actief in organisaties of bewegingen ten behoeve van ondersteuning aan de mensen in en rondom Belarus.

## Projecten Arabische regio

Met haar lange geschiedenis en blijvende invloed is de Arabische regio van groot belang voor de wereld. De Eduardo Frei Stichting werkt er samen met lokale partners aan meer dialoog, beter bestuur en toekomstgerichte ontwikkeling.

### 6.

### Marokko

#### Partners

- Nederlands Instituut Marokko (NIMAR), samen met de Nederlandse politieke stichtingen van de VVD en D66 met een nieuwe partnerorganisatie De Foundation van Max van der Stoep in het project 'School of Democracy'.
- National Democratic Institute (NDI)

#### Activiteiten en resultaten 'School of Democracy'

Veel jongeren in Marokko maken geen gebruik van hun stemrecht, omdat zij geen vertrouwen hebben in de politiek en zelden lid zijn van een politieke partij. Zo onstond een gezamenlijke doelstelling om de jongeren te motiveren om de politiek op te zoeken en actie te ondernemen om politieke partijen meer aan te spreken op kwesties belangrijk voor hen. Door 'School of Democracy' op te zetten worden onze kennis en netwerken goed ingezet om de jongeren in Marokko met een breed spectrum van politieke ideologieën kennis te laten maken. Zo zijn er in 2024 twee keer een 'basistraining democratie en politieke vaardigheden' gegeven. Er wordt hier gekeken naar wat democratie is, welke verschillende politieke stromingen er zijn en hoe je die herkent. Zo ook naast de theorie, de praktische vaardigheden zoals debat en spreekvaardigheden. Voor alumni waren er ook twee trainingen gegeven, zo spraken we hen over hun kennis en ervaringen in de democratie en hebben we deze verbreedt. De deelnemers laten aan het einde van het laatste weekend merken dat ze meer inzicht en kennis hebben verworven in hoe democratie werkt. Ook zien zij het belang van zien en voelen van het actief betrokken zijn in je eigen omgeving en hoe dat bijdraagt aan het versterken van de lokale democratie.

#### Doel 'School of Democracy':

- Jongeren te motiveren meer betrokken te zijn bij de politiek en hen ervan te overtuigen dat het mogelijk is voor een democratie om politici en politieke partijen aan te spreken op wat zij beloven en doen.
- Meer uitwisseling tussen jongeren stimuleren op het gebied van maatschappijopbouw.

#### Doelgroep 'School of Democracy':

- 73 jongeren hebben deelgenomen aan de trainingen. Zij waren hoogopgeleid, geselecteerd op hun Engelse taalvaardigheid en hun betrokkenheid in het maatschappelijke middenveld en interesse in politieke ontwikkelingen.

#### Activiteiten en resultaten

Onze partner in het project van vestering van politieke partijen op lokaal niveau in Marokko gaf aan in het begin van jaar 2024 dat er een grote behoefte bij politieke partijen is om de trainingen in eerdere jaren te vervolgen. Namelijk op gebied van partijen, actief op lokaal niveau zijn de kennis en ervaringen van partijen nog beperkt. Het NDI heeft voor 2024 een programma ontwikkeld voor leiderschapontwikkeling voor jongeren in 'civil society

organisations'. Zij zouden willen kijken of de jongeren uit de trainingen betrokken met de EFS daarbij betrokken kunnen worden zodat er een brug komt tussen CSO's en politieke partijen. Daarnaast zijn er 4 gezamenlijke trainingen gegeven gericht op versterken van vaardigheden voor spreken in het openbaar. Een van de kernpunten van de trainingen was om om ervaringen uit te wisselen en discussies te voeren over uitdagingen van jongeren in de politiek. Dit is ook precies wat de deelnemers uit de trainingen gehaald hebben, naast dat politieke partijen zelf ook ideeën hebben ontwikkeld voor het doen van beleidsvoorstellen om de economische en sociale omstandigheden in hun gebied te verbeteren.

Doel:

- Versterken van politieke partijen op lokaal niveau.
- Vergroten van het draagvlak voor politieke partijen op lokaal niveau.
- Jongeren actief in de politiek het belang laten zien van samenwerking met CSO's.

Doelgroep:

- 80 deelnemers zijn bereikt, zij waren leden van de volgende politieke partijen: PAM, RNI, USFP en PI.

## **7. Tunesië**

Partners

- International Republican Institute

Activiteiten en resultaten

De democratie in Tunesië staat onder druk, zo wordt het steeds moeilijker te opereren voor politieke partijen. Daarom heet dit project ook 'een nieuwe generatie voor politieke partijen'. Ook omdat het vertrouwen van de bevolking zelf aanzienlijk laag is kan een nieuwe generatie juist voor vertrouwen zorgen. Zo zijn er meer redenen om jongeren die zich in Tunesië willen inzetten in politieke partijen juist in deze tijden extra te ondersteunen. Voor de IRI gaan de trainingen waar zij samenwerken met ons over het versterken van de capaciteit van de lokale afdelingen van de partijen. Tunesië is erg begaan met de situatie van de Palestijnen in Gaza. Om die reden hebben partijen zich (tijdelijk) teruggetrokken uit het project. Partijen die samenwerken met ons met het project van 2024 hebben dat niet gedaan. Zo hebben er twee trainingen plaats kunnen vinden. Één voor het versterken van een partij en één voor het verbreden van vaardigheden vooral op het gebied van communicatie. Uiteindelijk heeft dit project mogen bijdragen aan dat politieke partijen nu mogelijkheden hebben om te kunnen verbreden en verbeteren op lokaal niveau en zo mensen te bereiken en uit te dragen waar zij voor staan.

Doel:

- Jongeren in politieke partijen zich gesterkt en gemotiveerd laten in te zetten voor de democratie.
- De deelnemende politieke partijen beter in staat te laten zijn om een achterban op te bouwen en te werken aan vertrouwen in politieke partijen.

Doelgroep:

- Daadwerkelijke bereik was 56 deelnemers.

## 8. Regionaal

### Partners

- Robert Schuman Institute

### Activiteiten en resultaten

Voor de partijen die gelieerd zijn aan de EEP in Marokko en Libanon willen we de trainingen 'How Europe Works' verder vormgeven en doorzetten. De thematiek wordt aangepast aan de specifieke context en inhoudelijke behoeften van de partijen. We brengen 'Brussel naar de regio' door experts en trainers van het EPP partijbureau en EPP fractie uit te nodigen voor een bijdrage. Zo versterken we de internationale banden met Europa en brengen we de partijen uit Libanon en Marokko samen. In een online training is er gesproken over de institutionele structuur van de EU en over het belang van een sterk maatschappelijk middenveld als basis voor democratie. Vervolgens zijn de deelnemers naar Brussel gekomen en hebben zij kunnen spreken met Europarlementariërs en hoe zij bijdragen aan beleidsvorming. Al met al hebben de deelnemers meer kennis over hoe Europa werkt gekregen. Daarnaast hebben ze ideeën uitgewerkt over hoe zij zich als een onderdeel van een politieke partij kunnen inzetten voor het aanpakken van problemen op lokaal niveau en met welke anderen zij kunnen samenwerken. Ter plekke hebben Libanese deelnemers van de partijen KATAEB en Lebanes Forces ter plekke een actie opgezet waarbij ze aandacht vragen voor de situatie in Libanon. Dit is een mooi voorbeeld van de kennis die ze hebben vergaard uitgeoefend in de praktijk. Uit de rapportage van onze partner blijkt dat deelnemers aangaven dat hun kennis van de EU vergroot is, van 56% naar 94%.

### Doel:

- Het dialoog en samenwerking zoeken met andere politieke partijen, zodat zij een positief beeld hebben over Europa en de mogelijkheden voor samenwerking over de eigen grenzen heen.

### Doelgroep:

- Ongeveer 20 deelnemers, bij de selectie wordt rekening gehouden met 50/50 man/vrouw. Daadwerkelijk hebben 15 deelnemers deelgenomen aan de online training en 9 deelnemers aan de training in Brussel; 6 uit Libanon en 4 uit Marokko.

## 9. Regionaal

### Partners

- Robert Schuman Institute

### Activiteiten en resultaten

Het Young Leaders programma brengt jongeren bij elkaar en versterkt de banden met Europa, voor de Libanese en Marokkaanse zusterpartijen is dit een kans om hun internationale netwerk uit te breiden en hun jongeren meer kennis op te laten doen over Europa. Het programma heeft drie trainingsweken met als doel om de potentie en leiderskwaliteiten van politiek actieve jongeren te ontwikkelen door zowel praktische als theoretische handvatten aan te bieden die van pas komen in de politiek. Docenten en trainers voor deze trainingen zijn afkomstig uit verschillende Europese landen net als de overige deelnemers. Het programma

loopt al enige jaren en daarom is het ook een belangrijk programma voor de EFS en het RSI. Het programma geeft deelnemers een stevige basis in hun politieke en maatschappelijke ontwikkeling. De resultaten worden daarom ook elk jaar mooier met dit jaar het verbreden van het netwerk van Libanese en Marokkaanse jongeren die lid zijn van de aan de EVP gelieerde partijen. Hiernaast is het vergroten van politieke vaardigheden en de kennis van geopolitieke ontwikkeling van basisprincipes, democratie en rechtsstaat een mooie ontwikkeling dat door de jaren heen steeds beter wordt gemerkt. De Young Leaders trainingen vinden plaats in Oostenrijk en Hongarije omdat in de betreffende landen ook instituties zijn die bezocht kunnen worden tijdens de trainingsweek.

Doel:

- De EVP gelieerde partijen in Libanon en Marokko een onderdeel van een breder netwerk laten voelen.
- Deelnemers hun kennis en ervaring uit de training in hun verdere politieke en maatschappelijke loopbaan laten inzetten.

Doelgroep:

- 7 deelnemers van jongeren lid van de KATAEB of Lebanes Forces partijen, van de RNI en de Istiqlal partijen uit Marokko.

## **10. Regionaal**

Partners:

- International Republican Institute

Activiteiten en resultaten

Het International Republican Institute heeft de EFS gevraagd bij te dragen aan een project dat in april 2024 is gestart en zich richt op jonge leden van politieke partijen in de MENA-regio. Het programma omvat trainingen over partijopbouw, democratisering, coalitievorming etc. In dit kader vonden trainingen plaats in Jordanië en Den Haag. In Jordanië werd uitgebreid gesproken over verkiezingsprocessen en de organisatie van politieke partijen in de landen van de deelnemers. De EFS-trainers deelden hierbij ervaringen uit Nederland. Tijdens het vervolgprogramma in Den Haag stonden thema's centraal als de rol van democratie in vredesopbouw, coalitievorming en politieke samenwerking. Op verzoek van de deelnemers werd ook ingegaan op kiezersonderzoek, met bijdragen van de VVD. De delegatie ontmoette daarnaast beleidsmedewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken, VVD-Tweede Kamerlid Eric Verburg en CDA-Europarlementariër Ingeborg ter Laak. Deze ontmoetingen werden door de deelnemers zeer gewaardeerd. De trainingen hebben geleid tot meer samenwerking tussen partijen uit verschillende landen en tot initiatieven om coalities te vormen en de democratie binnen partijen te versterken. Deelnemers gaven aan hun kennis en vaardigheden direct in de praktijk te kunnen toepassen, wat bijdraagt aan politieke ontwikkelingen in verschillende regio's.

Doel:

- Verbreden en versterken van kennis bij politieke partijen uit de MENA regio van internationale verhoudingen en politieke ontwikkelingen in de regio.
- Goede verhouding creëren tussen landen in de MENA regio en Europa.

- Politieke partijen uit de regio implementeren maatregelen om hun partijen volgens democratische principes verder te ontwikkelen.

Doelgroep:

- Uiteindelijk bestond de delegatie uit 15 deelnemers uit de landen Egypte, Irak, Jordanië, Tunesië en Libanon.

# Financiën

## EDUARDO FREISTICHTING

### JAARREKENING 2024

#### STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

Bedragen x 1 euro	2024 werkelijk	2024 begroot	2023 werkelijk
<b>BATEN</b>			
<b>Bijdragen derden</b>			
Subsidie BiZa Matra	104.099	117.700	137.695
Subsidie BiZa Shiraka	28.522	-	27.939
Subsidie BuZa Matra	35.756	37.600	73.468
Subsidie BuZa Shiraka	122.836	122.800	156.041
<b>Totaal bijdragen derden</b>	<b>291.213</b>	<b>278.100</b>	<b>395.143</b>
<b>Totaal baten</b>	<b>291.213</b>	<b>278.100</b>	<b>395.143</b>
<b>LASTEN</b>			
Apparaatskosten *	80.637	102.400	143.873
Projectkosten Matra	79.197	77.400	140.134
Projectkosten Shiraka	122.836	98.300	118.173
<b>Totaal lasten</b>	<b>282.670</b>	<b>278.100</b>	<b>402.180</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>8.543</b>	<b>-</b>	<b>7.037-</b>
<b>Resultaatbestemming</b>			
Onttrekking aan de Algemene reserve	-	-	7.037-
Toevoeging aan de Algemene reserve	8.543	-	-
	<b>8.543</b>	<b>-</b>	<b>7.037-</b>